

Türkçe Öğretmen Adaylarının Meslek Öncesi Kimliklerinin 21. Yüzyıl Becerileri Öz Yeterliğine Etkisinin İncelenmesi*

*Sinem SATILMIŞ***
*Mehmet KURUDAYIOĞLU****

Öz

Günümüzde öğretmenlerin kazanması ve öğrencilerine de kazandırması beklenen 21. yüzyıl becerileri, eğitim ortamlarında etkili bir öğretim sunabilmek adına önem arz etmektedir. Öğretim ortamının biçimlendiricisi ve rehberi olacak öğretmen adaylarının meslek öncesi kimliklerinin 21. yüzyıl becerilerini nasıl etkilediği ise bu noktada soru işaretidir. Bu çalışmanın amacı da öğretmen adaylarının meslek öncesi kimliklerinin 21. yüzyıl becerileri öz yeterliklerine etkisinin incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda “öğretmen adaylarının meslek öncesi kimliklerinin 21. yüzyıl becerileri öz yeterliklerinin yordayıcısı mıdır” ve “öğretmen adaylarının meslek öncesi kimliklerinin 21. yüzyıl becerileri öz yeterliğine etkisinde akademik başarı ortalamalarının düzenleyici rolü var mıdır” sorularına yanıt aranmıştır. İlişkisel tarama modelinin kullanıldığı bu çalışmada; Aygün, Atalay, Kılıç ve Yaşar (2016) tarafından geliştirilen “Öğretmen Adaylarına Yönelik 21. yüzyıl Becerileri Yeterlilik Ölçeği” ve Arpacı ve Bardakçı (2016) tarafından Türkçeye uyarlanan “Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeği” yardımıyla 165 öğretmen adayından veri toplanmıştır. Veri analizinde çeşitli değişkenlerle (sınıf, cinsiyet, akademik ortalama) IBM AMOS 20 programı kullanılarak yol analizi yapılmıştır. Çalışmada öğretmen adaylarının meslek öncesi kimlikleri 21. yüzyıl becerilerini olumlu etkilemekte ve akademik ortalaması yüksek adayların mesleki kimlikleri ile 21. yüzyıl becerileri öz yeterliği de yüksek olmakta veya akademik ortalaması düşük adayların meslek öncesi kimliği ile 21. yüzyıl becerileri öz yeterliği düşük olmaktadır.

Anahtar Kelimeler: 21. yüzyıl becerileri, öğretmen kimliği, öğretmen adayları

Examining the Effect of Preservice Turkish Language Teachers' Pre-Occupational Identities on 21st Century Skills Self-Efficacy

Abstract

The 21st century skills that teachers are expected to acquire and impart to their students have recently become more of an issue in the sense of providing effective teaching in educational environments. At this point, there is a question mark about the ways how the pre-occupational identities of preservice teachers, who will be the shapers and guides of the teaching environment, affect their 21st century skills. This study aimed at examining the effect of preservice teachers' pre-occupational identities on their 21st century skills self-efficacy. In line with this purpose, answers to the questions, "Are pre-occupational identities of preservice teachers predictors of their 21st century skills self-efficacy" and "Do academic achievement averages have a moderating role in the effect of pre-occupational identities of preservice teachers on their 21st century skills self-efficacy" were sought. In this study where relational survey model was used, data were collected from 165 preservice teachers through "21st century skills efficacy scale for preservice teachers" developed

* Bu makale XI. International Eurasian Educational Research Kongresi'nde sözlü olarak sunulan ancak tam metni yayımlanmayan çalışmanın geliştirilerek üretilmiş halidir.

** Arş. Gör., Aksaray Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi, Aksaray, sinemstlm.8@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8054-2069>

*** Prof. Dr., Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi, Ankara, mkurudayi@hotmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0447-5236>

by Aygün, Atalay, Kılıç, and Yaşar (2016) and "Pre-occupational Teacher Identity Scale" adapted into Turkish by Arpacı and Bardakçı (2016). In data analysis, path analysis was performed with various variables (class, gender, academic average) using IBM AMOS 20 program. In the study, pre-occupational identities of preservice teachers positively affected their 21st century skills and preservice teachers with high academic average have high professional identities and 21st century skills self-efficacy.

Keywords: 21st century skills, teacher identity, preservice teachers

Giriş

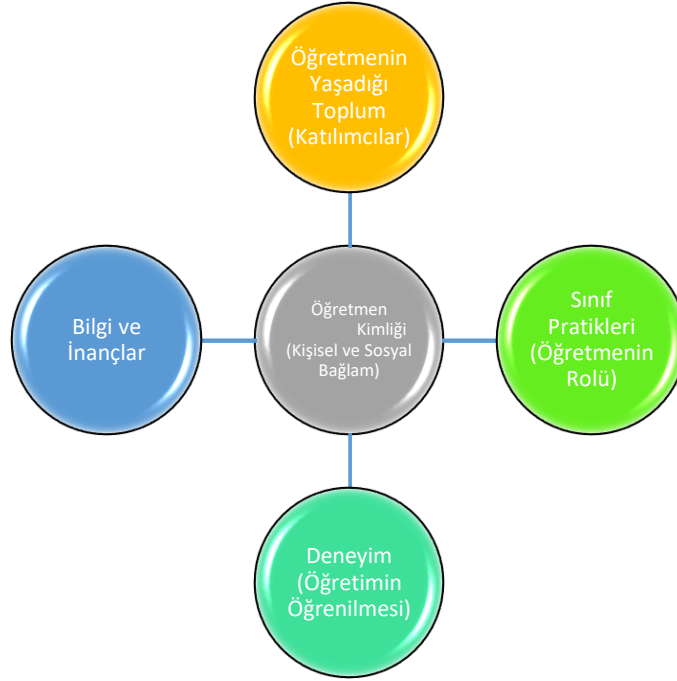
Eğitimin birbiriyle etkileşimde bulunduğu öğretmen, öğrenci ve programdan oluşan üçlünün eğitim sisteminin etkililiği ve verimliliği için belirli bir hedefe doğru uyum içinde çalışması ve toplumda gerçekleşen değişim ve gelişimlere açık olması gerekmektedir (Üstüner, 2004). Öğretim sürecinin kalitesinin artırılması ve toplumun ekonomik, sosyal ve siyasal seviyesinin olumlu yönde değişiminin sağlanması eğitimin bu üç temel unsuruna bağlanmaktadır (Eğmir ve Erdem, 2021). Lakin öğrenciler üzerinde doğrudan etkiye sahip olan öğretmen faktörü ise diğerlerinden ön plana çıkmaktadır (Darling-Hammond, 1997). Eğitim sisteminin başarısı, ilk olarak sistemi harekete geçirecek öğretmenlerin niteliklerine bağlıdır (Gül, 2004). Kavcar'a (1987, s. 134) göre de bir okul, içindeki öğretmenler kadar gelişmektedir. Bu doğrultuda öğretmenlerin meslek öncesi kimlikleri, aldıkları eğitimler, yetiştirilmeleri ve atanma kriterleri öğrenme ortamının da bir belirleyicisi konumuna gelmektedir.

Dünyada tüm alanlarda gözlemlenen, büyük bir ivme ile değişen gerek teknolojik gerekse toplumsal yenilikler okulun, öğrenme ortamının, öğretmenin ya da öğretmen yetiştirmenin işlevlerinin ve niteliğinin de güncellenmesinde etkili olmaktadır. Bu değişim ve dönüşüm öğretmen adaylarının veya öğretmenlerin daima eğitilmelerini ve vasıflarının artırılmasını mecbur hale getirmektedir. Öğretmen adaylarının veya öğretmenlerin istenilen nitelikte yetişmesi ve vasıflarının artırılması için de dünya ve ülkede gelişen koşullarının detaylı incelenmesi ve değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu noktada toplumsal gelişmelerin iyi analiz edilmesinin önemli olduğu kadar öğretmenlik mesleğini icra edecek öğretmen adaylarının meslek öncesi kimlik algıları da ehemmiyet arz etmektedir (Gültekin, 2020).

Öğrenme süreçlerinde etkin bir role sahip olduğu kabul edilen öğretmen faktörüyle öğretmen niteliği, yeterliği ve kimliği de alan yazında yerini almaktadır. Uluslararası literatür incelendiğinde bu kavramlardan öğretmen kimliğinin son yıllarda üzerine yoğunlaştığı görülmektedir. Öğretmenin tecrübelerini, benimsediği değerleri, güdüleme sistemi ve eğitime etkisi gibi çeşitli değişkenleri içinde barındıran "öğretmen kimliği", bilginin yapılandırılmasında ve bilgiye erişimde gerçekleşen değişikliklerle 21. yüzyılda önem kazanmıştır (Friesen ve Besley, 2013; Motallebzadeh ve Kazemi, 2018). Bu yüzyıl ile topluma yansıyan gelişmeler öğretmen rollerinde de önemli değişiklikler sağlamıştır. Öğretmenler bilgi iletenden rehberlik eden, destekte bulunan ve kılavuzluk eden konumuna gelmiştir. Öğretmenlerin mesleki kimliklerini; sıralanan rollerin kabullenilmesi, öngörülerini karşılayamama korkusu, öz saygıda ve benlik algısında problemlerle karşılaşma gibi faktörler yüksek düzeyde etkilemektedir (Voinea ve Palaşan, 2014). Kress (2011) ise öğretmen kimliğinin, öğretmenlerin sadece kendilerine ilişkin algılarından ibaret olmadığını vurgulayarak bunun nedenini bireylerin kimliklerinin daima değişime açık bir vaziyette olmasına bağlamaktadır.

Motallebzadeh ve Kazemi (2018) de öğretmen kimliğinin kültürden kültüre, toplumdan topluma, edinilen din anlayışından cinsiyet özelliklerine kadar birçok sosyal ya da etnik farklılıktan etkilenebileceğini şiddetle vurgulamaktadır. Bu doğrultuda öğretmen kimliği, için genel bir çerçeve ortaya koyarak yalnızca sosyo-politik bağlamda ele alınmaması gerektiği ve dinamik bir süreç olduğunu ifade etmektedir (Şekil 1).

Türkçe Öğretmen Adaylarının Meslek Öncesi Kimliklerinin 21. Yüzyıl Becerileri Öz Yeterliğine Etkisinin İncelenmesi

Şekil 1. Öğretmen Kimliği (Motallebzadeh ve Kazemi, 2018, s. 3)

Dinamik bir süreç olan öğretmen kimliği bağlamsal faktörden büyük oranda etkilenmektedir (Beauchamp ve Thomas, 2009). Bu doğrultuda da daima gelişime açık öğretmen kimliği süreç içerisinde değişime maruz kalmaktadır. Bu noktada öğretmenlerin aldıkları hizmet öncesi eğitimler ya da eğitim fakültesindeki gerçekleşen yaşantıları kimlik oluşturmada belirleyici bir konuma sahiptir (Arpacı ve Bardakçı, 2015; Hong, 2010).

İçinde bulunduğumuz yüzyıldaki toplumsal, ekonomik, siyasi ve teknolojik gelişmeler ışığında bireylerin ihtiyaç duyacağı bilgi, beceri ve yeterlikleri kapsayan 21. yüzyıl becerilerinin eğitim ortamına yansıtılması ve öğrencilere edindirilmesi gereklidir. Wagner (2008) tarafından hayatta kalma becerileri olarak tanımlanan 21. yüzyıl becerilerini “eleştirel düşünme ve problem çözme, kıvraklık ve uyum sağlama, iş birliği ve liderlik, inisiyatif alma ve girişimcilik, bilgiye erişme ve analiz etme, etkili sözlü ve yazılı iletişim, merak duygusu ve hayal gücü” olarak listelenmektedir. OECD (2018) tarafından ise “dönüştürücü yeterlik, yeni değer oluşturma ve sorumluluk” olmak üzere üç alt kategoriye ayrılmıştır. P21 beceriler çerçevesinde de dört alt sınıfa ayrılan beceriler şu şekildedir: “öğrenme ve yenilik becerileri, temel dersler ve 21. yy. temaları, bilgi medya ve teknoloji becerileri, yaşam ve kariyer becerileri.” Farklı şekillerde sınıflandırılan bu becerilerinin temel amacı ise günümüzde ve yakın gelecekte bir alana ilişkin bilgiye sahip olmanın tek başına yeterli olmadığı durumlarda disiplinler arası bilgiye sahip olarak farklı disiplinlerdeki kişiler gibi düşünerek tasarımda bulunmak, pratik şekilde problem çözmek ya da çözüm önerileri sunmak ve bu sürecin yönetimini sağlamaktır (Cansoy, 2018, s. 3114-3118).

21. yüzyıl becerilerini öğrencilere kazandırmanın yolu, bu becerilerle donanmış ve öğretim sürecinde model olabilecek öğretmenler ile mümkündür. Öğrencilerin özelliklerini keşfedemeyen ve bu becerilere hâkim olmayan öğretmenlerden bu becerileri kazandırmasını beklemek doğru bir yöntem olarak görülmemektedir. Bu doğrultuda 21. yüzyıl becerilerine sahip öğretmenlerin yetiştirilmesinde sorumlu kurum olarak eğitim fakülteleri görülmektedir (Yolcu ve Kingir, 2021). Eğitim fakültelerinde yeni teknolojilerle karşı karşıya olan, önceki nesillerden farklı düşünme ve bilgi işleme süreçlerine sahip olan dijital yerli (Prensky, 2001) öğretmen adaylarının meslek öncesi kimliklerinin 21. yüzyıl becerileri öz-yeterliklerine etkisinin incelenmesi önemli bir alan olarak görülmektedir. Alan yazın incelendiğinde bu yönde bir çalışmanın yapılmadığı tespit edilmiş ve öğretmen adaylarının meslek öncesi kimliklerinin 21. yüzyıl becerileri öz-yeterliklerine etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Bu araştırmada Türkçe öğretmen adaylarının meslek öncesi kimliklerinin 21. yüzyıl becerileri öz-yeterliklerine etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda iki temel soruya cevap aranmaya çalışılmıştır. Buna göre,

1. Türkçe öğretmen adaylarının meslek öncesi kimliklerinin 21. yüzyıl becerileri öz yeterliklerinin yordayıcısı mıdır?
2. Türkçe öğretmen adaylarının meslek öncesi kimliklerinin 21. yüzyıl becerileri öz yeterliğine etkisinde akademik başarı ortalamalarının düzenleyici rolü var mıdır?

Yöntem

Bu bölümde araştırmanın temele aldığı modele, araştırma grubuna, verilerin hangi araçlar ile toplanıp analiz edildiğine dair bilgiler sunulmuştur.

Araştırmanın Modeli

Çalışmada Türkçe öğretmen adaylarının meslek öncesi kimliklerinin 21. yüzyıl becerileri öz yeterlikleri arasındaki ilişkinin ve meslek öncesi kimliklerinin 21. yüzyıl becerileri öz yeterlikleri ne düzeyde yordadığının belirlenmesi amacıyla ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. İlişkisel tarama modelleri, genellikle daha kompleks özellikteki faktörlerin daha iyi analiz edilmesi için yaklaşık aynı zamanda aynı bireylerden elde edilen farklı değişkenler arasındaki ilişkileri incelemektedir (Mertens, 2015). Açımlayıcı model iki veya daha fazla değişken arasındaki ilişkinin gücünün ortaya çıkarılmak istendiği çalışmalarda kullanılmakta ve ilişkisel taramalarda değişkenler arasındaki korelasyon katsayısının hesaplanmasıyla oluşturulmaktadır (Özmen ve Karamustafaoğlu, 2019).

Örneklem / Araştırma grubu

Çalışmada, Türkiye’de İç Anadolu Bölgesi’nde bir devlet üniversitesinin Eğitim Fakültesinde öğrenim görmekte olan Türkçe öğretmen adaylarından veri toplanmıştır. Araştırmanın katılımcılarının belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden uygun örnekleme ile ölçüt örnekleme yöntemleri birlikte kullanılmıştır (Patton, 1987). Uygun örnekleme yönteminde araştırmacı ihtiyaç duyduğu büyüklükteki bir gruba ulaşana kadar en ulaşılabilir olan yanıtlayıcılardan başlayarak örneklemini oluşturmaktadır (Büyüköztürk ve diğerleri, 2012). Ölçüt örnekleme yönteminde ise örnekleme oluşturan ölçütü karşılayan bireyler çalışmanın örneklemini oluşturur. Araştırmada yer alan öğretmen adayları ulaşılabilirlik, zaman, bütçe ve işgücü esaslarına dayalı olarak araştırmacının yakın çevresinden ve belirli ölçütler göz önüne alınarak seçildiği için söz konusu yöntemler bir arada kullanılmıştır. Araştırmada yer alan öğretmen adaylarının Türkçe Öğretmenliği programında eğitim görmeleri ve araştırmada yer alma konusunda gönüllü olmaları ölçüt olarak belirlenmiştir. Araştırmada öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri öz yeterlikleri ile meslek öncesi öğretmen kimlikleri arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla 2023-2024 eğitim-öğretim yılında Türkiye’de İç Anadolu Bölgesi’nde bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesinde öğrenim görmekte olan 165 öğretmen adayı ile çalışılmıştır. Çalışma verilerini toplamak için belirlenen çalışma grubunun bazı değişkenlere göre dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 1.

Çalışma Grubuna Ait Değişkenler

Değişken	Alt Grup	f	%
Cinsiyet	Kız	121	73,3
	Erkek	44	26,6
Sınıf	1. Sınıf	36	21,8
	2. Sınıf	52	31,5
	3. Sınıf	33	20
	4. Sınıf	44	26,6

Türkçe Öğretmen Adaylarının Meslek Öncesi Kimliklerinin 21. Yüzyıl Becerileri Öz Yeterliğine Etkisinin İncelenmesi

Akademik Ortalama	2.50- 3.00	56	33,9
	3.00- 3.50	87	52,7
	3.50- 4.00	22	13,3
Toplam		165	100

Tabloda görüldüğü üzere çalışma grubunun %73,3'ü kadın, %44'ü erkektir. Çalışma grubunda yer alan öğrencilerin %21,6'sı 1. sınıf, %31,5'i 2. sınıf, %20'si 3.sınıf, %26,6'sı ise 4. sınıftır. Öğrencilerin akademik ortalamaları incelendiğinde ise en yüksek değere sahip olan grubun (%52,7) 3.00-3.50 olduğu ve bu grubu sırasıyla 2.50-3.00 (33,9) ve 3.50- 4.00 (%13,3) alt gruplarının takip ettiği görülmektedir.

Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada veri toplamak amacıyla biri öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri öz yeterliklerini diğeri ise meslek öncesi öğretmen kimliklerini belirlemek amacıyla iki adet ölçek kullanılmıştır.

Öğretmen Adaylarına Yönelik 21. Yüzyıl Becerileri Yeterlilik Ölçeği

21. yüzyıl beceri algılarını belirlemeye yönelik Aygün, Atalay, Kılıç ve Yaşar (2016) tarafından geliştirilen Öğretmen Adaylarına Yönelik 21. Yüzyıl Becerileri Yeterlilik Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek toplam 42 maddeden oluşmaktadır. Bu maddeler öğrenme ve yenilenme becerileri, yaşam ve kariyer becerileri son olarak ise bilgi, medya ve teknoloji becerileri olmak üzere toplam 3 alt faktörden oluşmaktadır. Yapılan güvenilirlik analizleri sonucunda tüm ölçeğin Cronbach alfa değeri .889 dur. Faktörler bazında Cronbach alfa katsayılarına bakıldığında Faktör 1 için 0.845, Faktör 2 için 0.826 ve Faktör 3 için 0.810 38 değerleri hesaplanmıştır. Bu çalışma için ölçeğin KMO değeri .85 Bartlett testi 3601,196 $p=0.000$ ve Cronbach Alfa .92 olarak belirlenmiştir. Her bir madde için Hiçbir Zaman (1), Nadiren (2), Bazen (3), Sık Sık (4), Her Zaman (5) şeklinde puanlama yapılmıştır.

Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeği

Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeği, Arpacı ve Bardakçı tarafından 2016 yılında Türkçeye uyarlanmıştır. Uyarılma aşaması kapsamında gerçekleştirilen diğer çalışmalar iki-yarı güvenilirliği, test-tekrar test güvenilirlik katsayısı, alt-üst %27'lik grupları ortalamalarının karşılaştırılması ile elde edilen madde ayırt ediciliği analizi ve dış ölçüt bağıntılı geçerlilik analizlerini içermektedir. Türkçe' ye uyarlanan Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeğinin bir başka kültüre uyarlanan bir ölçeğin gerekli tüm özelliklerini taşıdığını ve ölçekten elde edilen toplam puanın "Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Puanı" olarak kullanılabileceğini göstermiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen veriler, IBM AMOS 20 paket programından yararlanılarak elde edilmiştir. Verilerin analizinde bağımsız değişken olan öğretmen adaylarının meslek öncesi kimlikleri ile bağımlı değişken olan 21. yüzyıl becerileri öz yeterlikleri arasında doğrusal bir ilişkinin olup olmadığına saçılma diyagram ile bakılmıştır. Aralarında doğrusal ilişkinin bulunduğu değişkenlerin yordama gücünün tespiti için de doğrusal regresyon analizi yapılmıştır. Ardından öğretmen adaylarının meslek öncesi kimliklerinin 21. yüzyıl becerileri öz yeterliğine etkisinde akademik başarı ortalamalarının düzenleyici etkisini test etmek için gözlenen değişkenlerle yol analizi kullanılarak düzenleyici etki analizi yapılmıştır. Öğretmen adaylarının meslek öncesi kimliklerinin 21. yüzyıl becerileri öz yeterliğine etkisinde akademik başarı ortalamalarının düzenleyici etkisini test etmek için de yol analizi yapılmıştır. Yapılan yol analizinde maksimum olabilirlik hesaplama yöntemi kullanılmıştır.

Araştırma ve Yayın Etiği

Bu çalışmada "Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi" kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan "Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler" başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

Etik Kurul İzni

Kurul adı = Aksaray Üniversitesi İnsan Araştırmaları Etik Kurulu

Karar tarihi= 20.06.2023

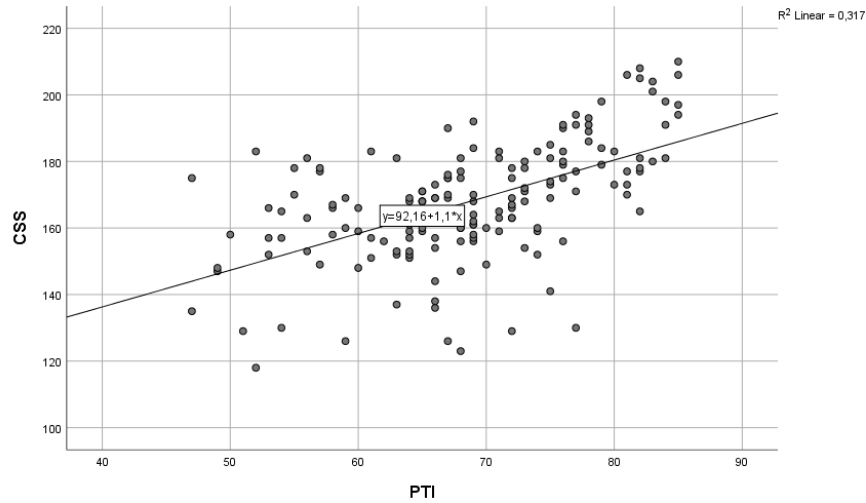
Belge sayı numarası= E-34183927-000-00000838481

Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde öğretmen adaylarının meslek öncesi kimliklerinin 21. Yüzyıl becerileri öz yeterliğine etkisine yönelik bulguları incelenmiştir.

“Öğretmen Adaylarının Meslek Öncesi Kimliklerinin 21. Yüzyıl Becerileri Öz Yeterliklerinin Yordayıcısı Mıdır?” Sorusuna İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci sorusuna cevap aramak için bağımsız değişken olan öğretmen adaylarının meslek öncesi kimlikleri [Pre-professional teacher identity (PTI)] ile bağımlı değişken olan 21. yüzyıl becerileri öz yeterlikleri [21st century skills self-efficacy (CSS)] arasında doğrusal bir ilişkinin varlığı için saçılma diyagramına bakılmıştır.

“21st century skills self-efficacy (CSS); Pre-professional teacher identity (PTI)”

Grafik 1. Saçılma Diyagramı

Yukarıda gösterilen diyagrama göre öğretmen adaylarının meslek öncesi kimlikleri ile 21. yüzyıl becerileri arasında doğrusal bir ilişkinin olduğu görülmektedir. Bu durumda öğretmen adaylarının meslek öncesi kimliklerinin 21. yüzyıl becerileri öz yeterliğine etkisini yordamak için doğrusal regresyon analizi yapılmış ve sonuçlar tabloda gösterilmiştir.

Tablo 2.

Öğretmen Adaylarının Meslek Öncesi Kimliklerinin 21. Yüzyıl Becerileri Öz Yeterliklerini Yordamasına İlişkin Basit Doğrusal Regresyon Analizi Sonuçları

Bağımlı değişken	Bağımsız Değişken	B	SE	β	t	p	R ²	ANOVA
PTI	Constant	20,497	5,576		3,676	,000 ***	,317	F= 75,490 P= ,000 ***
	CSS	,287	,033	,563	8,689	,000 ***		

p<0,01 ***p<0,001 B: Coefficient SE: Standart Hata

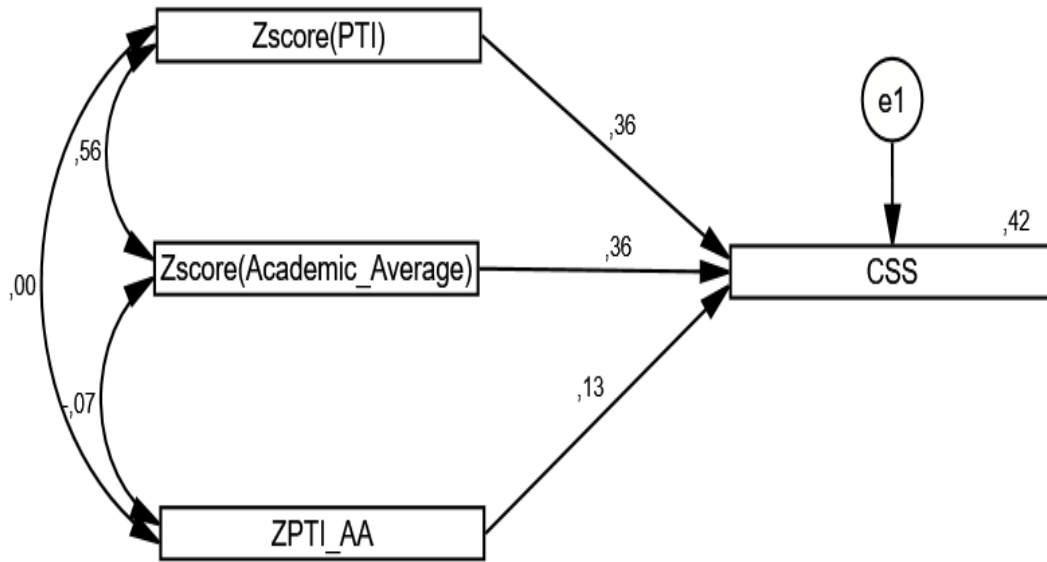
Öğretmen adaylarının meslek öncesi kimliklerinin 21. yüzyıl becerileri öz yeterliklerini yordadığını ortaya koymak için basit doğrusal regresyon analizi sonucunda öğretmen adaylarının meslek öncesi kimlikleri ile 21. yüzyıl becerileri öz yeterlikleri arasında anlamlı bir ilişki gözlenmiş (R=

Türkçe Öğretmen Adaylarının Meslek Öncesi Kimliklerinin 21. Yüzyıl Becerileri Öz Yeterliğine Etkisinin İncelenmesi

,563, $R^2 = ,317$), meslek öncesi kimliklerinin 21. yüzyıl becerileri öz yeterliğinin yordayıcısı olduğu tespit edilmiştir ($F_{(1-163)} = 75,490$, $p < 0,01$). Meslek öncesi kimlikleri, 21. yüzyıl becerileri öz yeterliğindeki değişimin %31'ni açıklamaktadır. Regresyon denkleminde esas yordayıcı değişkenin katsayısının ($B = ,287$) anlamlılık testi de öğretmen adaylarının meslek öncesi kimliklerinin anlamlı bir yordayıcı olduğu göstermektedir ($p < 0,01$).

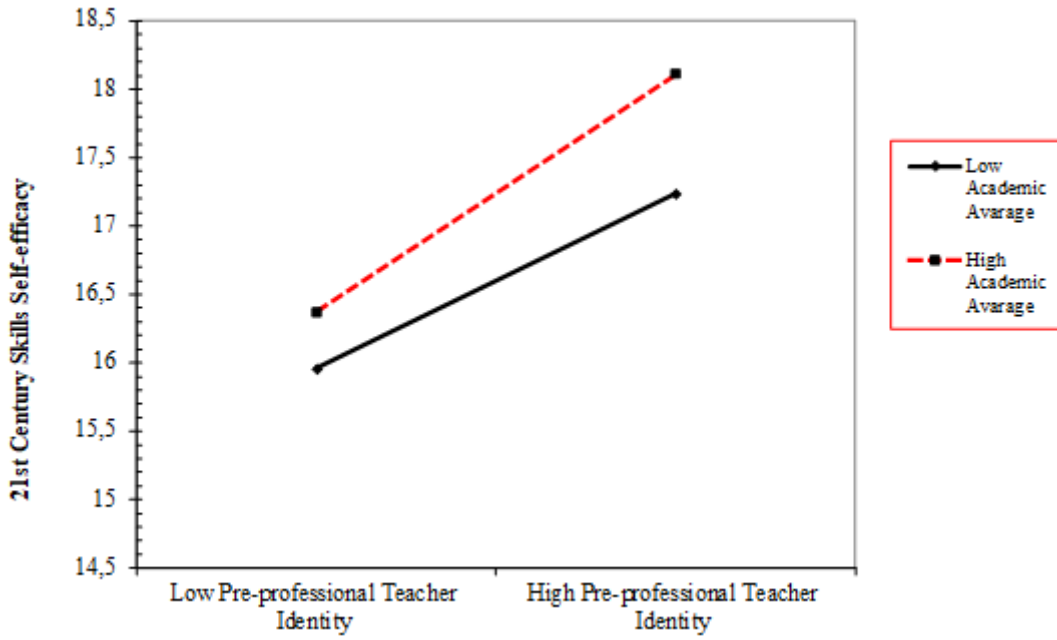
“Öğretmen Adaylarının Meslek Öncesi Kimliklerinin 21. Yüzyıl Becerileri Öz Yeterliğine Etkisinde Akademik Başarı Ortalamalarının Düzenleyici Rolü Var mıdır?” Sorusuna İlişkin Bulgular

Öğretmen adaylarının meslek öncesi kimliklerinin 21. yüzyıl becerileri öz yeterliğine etkisinde akademik başarı ortalamalarının düzenleyici etkisini test etmek için gözlenen değişkenlerle yol analizi kullanılarak düzenleyici etki analizi yapılmıştır. Bu bağlamda araştırmada akademik başarı ortalaması (düzenleyici değişken), öğretmen adaylarının meslek öncesi kimlikleri (tahmin değişkeni) ile 21. yüzyıl becerileri öz yeterliği (sonuç değişkeni) arasındaki ilişkinin yönünü ve şiddetini ne kadar etkilediği tespit edilmeye çalışılmıştır. Düzenleyici değişken yol analizi sonuçları Şekil 2’de gösterilmiştir.

Şekil 2. Düzenleyici Modele İlişkin Standardize Yol Diyagramı

Şekil 2’de görüldüğü üzere modeldeki bütün yollara ilişkin regresyon katsayıları anlamlıdır. Buna göre öğretmen adaylarının meslek öncesi kimlikleri ($\beta = 0,36$; $p < 0,001$) ve etkileşimsel terim ($\beta = 0,13$; $p < 0,5$) 21. yüzyıl becerileri öz yeterliğini olumlu yönde etkilediği; akademik ortalamasının 21. yüzyıl becerileri öz yeterliğini olumlu etkilediği ($\beta = 0,36$; $p < 0,001$) tespit edilmiştir. Buna göre etkileşimsel terimin ($\beta = 0,13$; $p < 0,05$). 21. yüzyıl becerileri öz yeterliğine etkisine anlamlı olduğundan düzenleyicilik etkisi olduğu söylenebilir. Bu bulgulardan yola çıkılarak eğitim analizi yapılmış ve düzenleyici etki grafiksel olarak Şekil 3’te gösterilmiştir.

Şekil 3. Düzenleyici Etkinin Grafiksel Görünümü

Yapılan eğitim analizi neticesinde öğretmen adaylarının akademik başarısının düşük olduğu durumlarda meslek öncesi kimliklerinin 21. yüzyıl becerileri öz yeterliğine etkisinin de düşük olduğu; akademik başarının yüksek olduğu durumlarda ise meslek öncesi kimliklerinin 21. yüzyıl becerileri öz yeterliğine etkisinin de yüksek olduğu görülmektedir ($\beta = 0,87$, $p=0,00$; $p<0,01$). Düzenleyici etkiyi gösteren yol analizi sonuçları Tablo 3'te gösterilmiştir.

Tablo 3.

Yol Analizi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Değişkenler	β	S.E.	p
21. Yüzyıl Becerileri Özyeterliği	Meslek Öncesi Kimlik	0,361	0,129	0,000***
	Akademik Ortalama	0,359	0,129	0,000***
	Etkileşim	0,132	0,103	0,028**

Not: $R^2 = 0,451$, *** $p < 0,001$, ** $p < 0,05$. S.E. Standart Hata, Standardize edilmiş beta katsayıları (β) raporlanmıştır.

Öğretmen adaylarının meslek öncesi kimliklerinin 21. yüzyıl becerileri öz yeterliğine etkisinde akademik başarı ortalamalarının düzenleyici etkisini test etmek için IBM AMOS 20 Programı kullanılarak yol analizi yapılmıştır. Yapılan yol analizinde Maksimum Olabilirlik hesaplama yöntemi kullanılmıştır (Arbuckle, 2011). Analiz öncesinde tahmin ve düzenleyici değişkene ait değerler standardize edilmiştir. Tablo 3'e göre yol analizine dahil edilen tüm değişkenlerin öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri öz yeterlikleri üzerindeki değişimin yaklaşık %45'ini ($R^2 = 0,451$) açıkladığı görülmüştür. Öğretmen adaylarının meslek öncesi kimliği ($\beta = 0,36$; $p < 0,001$) ve akademik ortalaması ($\beta = 0,36$; $p < 0,001$) 21. yüzyıl becerileri öz yeterlikleri üzerinde anlamlı ve olumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Meslek öncesi kimlikleri ve akademik ortalamaları 21. yüzyıl becerileri öz yeterliği üzerindeki etkileşimsel etkisinin anlamlı olduğu tespit edilmiştir ($\beta = 0,13$; $p < 0,05$). Yapılan eğitim analizi ve yol analizi sonuçlarına göre öğretmen adaylarının meslek öncesi kimlikleri, 21. yüzyıl becerilerini olumlu etkilemekte ve akademik ortalaması yüksek adayların mesleki kimlikleri ve 21. yüzyıl becerileri öz yeterliği de yüksek olmakta veya akademik ortalaması düşük adayların meslek öncesi kimliği ve 21. yüzyıl becerileri öz yeterliği düşük olmaktadır.

Tartışma ve Sonuç

Bu çalışmanın amacı Türkçe öğretmen adaylarının meslek öncesi kimliklerinin 21. yüzyıl becerileri öz yeterliklerine etkisinin incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda “Öğretmen adaylarının meslek öncesi kimliklerinin 21. yüzyıl becerileri öz yeterliklerinin yordayıcısı mıdır?” ve “Öğretmen adaylarının meslek öncesi kimliklerinin 21. yüzyıl becerileri öz yeterliliğine etkisinde akademik başarı ortalamalarının düzenleyici rolü var mıdır?” sorularına yanıt aranmıştır.

İlişkisel tarama modelinin kullanıldığı çalışmada;Aygün, Atalay, Kılıç ve Yaşar (2016) tarafından geliştirilen Öğretmen Adaylarına Yönelik 21. Yüzyıl Becerileri Yeterlilik Ölçeği ve Arpacı ve Bardakçı (2016) tarafından Türkçeye uyarlanan Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeği yardımıyla 165 öğretmen adayından veri toplanmıştır. Veri analizinde çeşitli değişkenlerle (sınıf, cinsiyet, akademik ortalama) IBM AMOS 20 programı kullanılarak yol analizi yapılmıştır. Çalışma kapsamında elde edilen sonuçlar sıralanarak benzer çalışmalarla tartışılmıştır.

İlk olarak Türkçe öğretmen adaylarının meslek öncesi kimliklerinin 21. yüzyıl becerileri öz yeterliklerinin yordayıcısı olup olmadığı test edilmiştir. Yapılan analizlerin sonunda öğretmen adaylarının meslek öncesi kimlikleri ile 21. yüzyıl becerileri arasında doğrusal bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının meslek öncesi kimlikleri ile 21. yüzyıl becerileri öz yeterlikleri arasında anlamlı bir ilişki gözlenmiş ($R = ,563$, $R^2 = ,317$), meslek öncesi kimliklerinin 21. yüzyıl becerileri öz yeterliğinin yordayıcısı olduğu görülmüştür ($F_{(1-163)} = 75,490$, $p < 0,01$). Meslek öncesi kimlikleri, 21. yüzyıl becerileri öz yeterliğindeki değişimin %31’ini açıklamaktayken regresyon denkleminde esas yordayıcı değişkenin katsayısının ($B = ,287$) anlamlılık testi de öğretmen adaylarının meslek öncesi kimliklerinin anlamlı bir yordayıcı olduğu göstermektedir ($p < 0,01$). Eğmir ve Erdem’in (2021) öğretmen adaylarının meslek öncesi kimliklerinin yordayıcısı olarak 21. yüzyıl öğrenen becerilerini incelediği çalışmalarında da öğretmen adaylarının 21. yüzyıl öğrenen becerileri ve meslek öncesi öğretmen kimlikleri düzeyleri arasında pozitif bir ilişki olduğu ve öğretmen adaylarının 21. yüzyıl öğrenen becerilerinin, meslek öncesi öğretmen kimliklerindeki değişimin %40’ını açıkladığı belirlenmiştir. Örneklem grubu olarak beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin seçildiği Certel, Bahadır ve Topuz’un (2019) çalışmalarında da gerçekleştirilen çoklu regresyon analizi sonucunda bilişsel, yenilikçilik, iş birliği ve esneklik ve özerk becerilerinin 21. yüzyıl öğretmen becerilerinin %31’ini ve 21. yüzyıl öğrenci becerilerinin yenilikçilik ve iş birliği ve esneklik beceri boyutlarının 21. yüzyıl öğretmen becerilerini önemli düzeyde olumlu bir şekilde tahmin ettiği belirlenmiştir. Göksun ise 2016 yılında gerçekleştirdiği doktora tezinde öğretmen adaylarının 21. yüzyıl öğrenen becerileri ve 21. yüzyıl öğreten becerileri arasındaki ilişkiyi incelemiş ve çalışma kapsamında ölçülen öğretmenlik becerilerinin 21. yüzyıl pedagojisi kapsamında şekillendiği dikkate alındığında, geleceğin öğretmenleri olan öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri kullanımlarının orta düzeyin üzerinde olmasının onlara meslek hayatlarında kolaylık sağlayacağını dikkatle vurgulamıştır. Öğretmen kimliği kavramı bireyin kendini öğretmen olarak nasıl gördüğüne işaret eder. Meslek öncesi dönemde temelleri atılan bu kimlik mesleğin icra edilmesi süreciyle gelişmekte ve öğretmenin eğitim öğretim faaliyetlerine yön vermektedir (Alptekin Yolcu ve Kingir, 2021). Bu doğrultuda da Brun ve Hinostroza da çalışmalarında yeni teknolojileri etkili kullanan öğretmenler yetiştirme ihtiyacının gerekli olduğunu vurgulamaktadır.

Öğretmen adaylarının meslek öncesi kimliklerinin 21. yüzyıl becerileri öz yeterliliğine etkisinde akademik başarı ortalamalarının düzenleyici etkisini test etmek için gözlenen değişkenlerle yol analizi kullanılarak düzenleyici etki analizi yapılmıştır. Bu bağlamda araştırmada akademik başarı ortalaması (düzenleyici değişken), öğretmen adaylarının meslek öncesi kimlikleri (tahmin değişkeni) ile 21. yüzyıl becerileri öz yeterliği (sonuç değişkeni) arasındaki ilişkinin yönünü ve şiddetini ne kadar etkilediği tespit edilmeye çalışılmıştır. Öğretmen adaylarının meslek öncesi kimlikleri ($\beta = 0,36$; $p < 0,001$) ve etkileşimsel terim ($\beta = 0,13$; $p < 0,5$) 21. yüzyıl becerileri öz yeterliğini olumlu yönde etkilediği; akademik ortalamasının 21. yüzyıl becerileri öz yeterliğini olumlu etkilediği ($\beta = 0,36$; $p < 0,001$) tespit edilmiştir. Yapılan eğitim analizi neticesinde öğretmen adaylarının akademik başarısının düşük olduğu durumlarda meslek öncesi kimliklerinin 21. yüzyıl becerileri öz yeterliliğine etkisinin de düşük olduğu; akademik başarının yüksek olduğu durumlarda ise meslek öncesi kimliklerinin 21. yüzyıl becerileri öz yeterliliğine etkisinin de yüksek olduğu görülmektedir. Özden ve Yaşar (2024) tarafından eğitim fakültelerindeki öğretmen adaylarının dijital yeterliklerinin tespit edilmeye çalışıldığı araştırmalarında da çalışma ile benzer sonuçlar elde

edilmiş ve not ortalaması 3,00-4,00 aralığında olan öğrenciler ile not ortalaması 2,50-2,99, 2,00-2,49 ve 0,00-1,99 aralığında olan öğrenciler arasında not ortalaması 3,00-4,00 aralığında olan öğrenciler lehine sonuçlandığı görülmüştür.

Bu çalışma ile Türkçe öğretmen adaylarının meslek öncesi kimliklerinin 21. yüzyıl becerileri öz yeterliklerini önemli düzeyde yordadığı ortaya koyulmuştur. Çalışmada öğretmen adaylarının meslek öncesi kimlikleri 21. yüzyıl becerilerini olumlu etkilemekte ve akademik ortalaması yüksek adayların mesleki kimlikleri ile 21. yüzyıl becerileri öz yeterliği de yüksek olmakta veya akademik ortalaması düşük adayların meslek öncesi kimliği ile 21. yüzyıl becerileri öz yeterliği düşük olmaktadır. 21. yüzyıldaki toplumsal, ekonomik, siyasi ve teknolojik gelişmeler ışığında bireylerin ihtiyaç duyacağı bilgi, beceri ve yeterlikleri kapsayan 21. yüzyıl becerilerinin eğitim ortamına yansıtılması ve öğrencilere edindirilmesi etkili bir öğretim yapabilmek için önem arz etmektedir. Bu sebepten öğrencilere kazandırılmak istenen beceriler, etkili bir öğretim hizmeti sunabilmek ve öğretmenlerin meslek öncesi kimliklerinin önemi bir arada düşünüldüğünde 21. yüzyıl becerileri öz yeterlikleri ve öğretmen adaylarının meslek öncesi kimlikleri arasındaki ilişkinin araştırılması bir gereklilik haline gelmektedir. Bu doğrultuda çalışmadan elde edilen sonuçlara yönelik öneriler şu şekildedir:

- Çalışma sadece İç Anadolu Bölgesi'nde yer alan bir üniversitenin eğitim fakültesindeki Türkçe öğretmen adayları ile gerçekleştirilmiştir. Farklı bölgelerdeki üniversitelerle ya da farklı bölümlerle bu çalışmayı gerçekleştirmek genellenebilirlik ve tutarlığı artırmak için önemli bir rol üstlenecektir.
- Araştırmada öğretmen adaylarının meslek öncesi kimliklerinin 21. yüzyıl becerileri öz yeterliğine etkisinde sadece akademik başarı ortalamalarının düzenleyici rolü incelenmiştir. Yerleşim yeri, ailenin ekonomik vb. durumu gibi değişkenlerin de düzenleyici rolü üstlenip üstlenmediği diğer çalışmalarla tespit edilebilir.
- Türkçe öğretmen adaylarının akademik başarısının düşük olduğu durumlarda meslek öncesi kimliklerinin 21. yüzyıl becerileri öz yeterliğine etkisinin de düşük olduğu; akademik başarının yüksek olduğu durumlarda ise meslek öncesi kimliklerinin 21. yüzyıl becerileri öz yeterliğine etkisinin de yüksek olduğu görülmektedir. Bu durum göz önünde bulundurularak akademik başarısı düşük öğretmen adaylarına yönelik destek programlar düzenlenebilir.
- Eğitim fakültelerinde uygulanan öğretim programları gözden geçirilerek öğretmen adaylarının hem öz yeterliklerini hem de mesleki kimliklerini geliştirmeye dönük uygulamalı derslere ya da kurslara ağırlık verilebilir.

Araştırma ve Yayın Etiği

Bu çalışmada "Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi" kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan "Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler" başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

Etik Kurul İzni

Kurul adı = Aksaray Üniversitesi İnsan Araştırmaları Etik Kurulu

Karar tarihi= 20.06.2023

Belge sayı numarası= E-34183927-000-00000838481

Yazarların Katkı Oranı

Yazarlar çalışmaya eşit oranda katkı sağlamıştır.

Çıkar Çatışması

Bu çalışmada çıkar çatışması oluşturabilecek herhangi bir durum bulunmamaktadır.

Kaynaklar

- Alptekin, Yolcu, M. ve Kınır, S. (2021). Sınıf öğretmeni adaylarının mesleki kimlik algılarının incelenmesi *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34(2), 778-812.
- Arbuckle, J. L. (2011). IBM SPSS Amos 20 user's guide. Amos development corporation, SPSS Inc, 226-229.
- Arpacı, D. ve Bardakçı, M. (2015). Mesleki öğretmen kimliği ölçeğinin Türkçeye uyarlanması. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 14(3), 687-719.
- Aygün, Ş., Atalay, N., Kılıç, Z. ve Yaşar, S. (2016). Öğretmen Adaylarına Yönelik 21. Yüzyıl Becerileri Yeterlilik Algıları Ölçeğinin geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40, 160-175.
- Beauchamp, C. ve Thomas, L. (2009). Understanding teacher identity: An overview of issues in the literature and implications for teacher education. *Cambridge Journal of Education*, 39(2), 175-189.
- Brun, M. ve Hinostroza, J. E. (2014). Learning to become a teacher in the 21st century: ICT integration in initial teacher education in Chile. *Journal of Educational Technology & Society*, 17(3), 222-238.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Cansoy, R. (2018). Uluslararası çerçevelere göre 21. yüzyıl becerileri ve eğitim sisteminde kazandırılması. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 7(4), 3112-3134.
- Certel, Z., Bahadır, Z. ve Topuz, R. (2019). The role of 21st century learner skills of physical education and sports teachers and teacher candidates on teacher skills. *Turkish Journal of Sport and Exercise*, 21(2), 395-402.
- Darling-Hammond, L. (1997). The quality of teaching matters most. *Journal of Staff Development*, 18(1), 38-41.
- Eğmir, E. ve Erdem, C. (2021). Öğretmen adaylarının meslek öncesi öğretmen kimliklerinin yordayıcısı olarak 21. yüzyıl öğrenen becerileri. *Trakya Eğitim Dergisi*, 11(2), 953-968.
- Friesen, M. D. ve Besley, S. C. (2013). Teacher identity development in the first year of teacher education: A developmental and social psychological perspective. *Teaching and Teacher Education*, 36, 23-32.
- Gül, G. (2012). Birey toplum eğitim ve öğretmen. *HAYEF Journal of Education*, 1(1), 223-236.
- Gültekin, M. (2020). Değişen toplumda eğitim ve öğretmen nitelikleri. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 10(1), 654-700.
- Hong, J. Y. (2010). Pre-service and beginning teachers' professional identity and its relation to dropping out of the profession. *Teaching and Teacher Education*, 26, 1530-1543.
- Kavcar, C. (1987). Türk dili ve edebiyatı öğretimi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 20(1), 261-273.
- Kress, T. M. (2011). *Critical praxis research: Breathing new life into research methods for teachers*. Dordrecht: Springer Netherlands.
- Mertens, D. M. (2015). *Research and evaluation in education and psychology*. Los Angeles: Sage Publishing.
- Motallebzadeh, K., ve Kazemi, B. (2018). The relationship between EFL teachers' professional identity and their self-esteem. *Cogent Education*, 5(1), 1-9.
- Orhan Göksün, D. (2016). *Öğretmen adaylarının 21. yy. öğrenen becerileri ve 21. yy. öğreten becerileri arasındaki ilişki* (Yayımlanmamış doktora tezi). Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir, Türkiye.
- OECD. (2018). *The future of education and skills: Education 2030*. Retrieved from <https://www.oecd.org/education/2030/E2030%20Position%20Paper%20>
- Özden, M. ve Örgü Yaşar, F. (2024). Eğitim fakültesi öğrencilerinin dijital yeterlikleri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 12(3), 516-529.
- Özmen, H. ve Karamustafaoğlu, O. (2019). *Eğitimde araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

- P21. (2018). *Assessment: A 21st century skills implementation guide*. Retrieved from http://www.p21.org/storage/documents/p21-stateimp_assessment.pdf.
- Patton, M. Q. (1987). *How to use qualitative methods in evaluation*. London: Sage Publishing.
- Prensky, M. (2001). Digital natives, digital immigrants. *MCB University Press*, 9(5), 1-6.
- Üstüner, M. (2004). Geçmişten günümüze Türk eğitim sisteminde öğretmen yetiştirme ve günümüz sorunları.
- Voinea, M. ve Palaşan, T. (2014). Teachers' professional identity in the 21st century Romania. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 128, 361-365.
- Wagner, T. (2008). *The global achievement gap: Why even our best schools don't teach the new survival skills our children need-and what we can do about it*. New York: Basic Books.

Extended Abstract

Introduction

For the effectiveness and efficiency of the education system, the triad of teachers, students and curriculum, which interact with each other, should work in harmony towards a certain goal and be open to changes and developments in society (Üstüner, 2004). Increasing the quality of the teaching process and ensuring a positive change in the economic, social and political level of the society depends on these three basic elements of education (Eğmir ve Erdem, 2021). However, the teacher factor, which has a direct impact on students, stands out from the others (Darling-Hammond, 1997). The success of the education system primarily depends on the qualifications of the teachers who will mobilize the system (Gül, 2004). According to Kavcar (1987, p. 134), a school develops as much as its teachers. In this respect, teachers' pre-occupational identities, the training they receive, their upbringing and the criteria for their appointment become determinants of the learning environment.

Both technological and social innovations, which are observed in all areas of the world with accelerated advancements, are effective in updating the functions and quality of the school, the learning environment, the teacher or teacher training. This change and transformation makes it imperative that preservice teachers or teachers are always trained and their qualifications are improved. In order to equip preservice teachers or teachers with the desired qualifications and to increase their qualifications, it is necessary to examine and evaluate the developing conditions in the world and in the country in detail. At this point, it is important to analyze social developments carefully, as well as the pre-occupational identity perceptions of preservice teachers who will perform the teaching profession (Gültekin, 2020).

With the teacher factor, which is undisputedly accepted to have an active role in learning processes, teacher quality, competence and identity also take their place in the literature. When the international literature is examined, it is seen that teacher identity among these concepts has been focused on in recent years. "Teacher identity", which includes various variables such as the teacher's experiences, the values adopted by the teacher, motivation system and its impact on education, has gained importance in the 21st century with the changes in the structuring of, and access to knowledge (Friesen ve Besley, 2013; Motallebzadeh ve Kazemi, 2018). The developments reflected in society in this century have also led to significant changes in teacher roles. Teachers have moved from transmitting information to providing guidance and support. Teachers' professional identities are highly influenced by factors such as acceptance of the roles listed, fear of not meeting the assumptions, and encountering problems related to self-esteem and self-perception (Voinea ve Palaşan, 2014). Kress (2011) emphasizes that teacher identity does not only consist of teachers' self-perceptions and attributes this to the fact that individuals' identities are always open to change.

Motallebzadeh and Kazemi (2018) also strongly emphasize that teacher identity can be affected by many social or ethnic differences from culture to culture, from society to society, from the acquired understanding of religion to gender characteristics. In this respect, they provide a general framework for teacher identity, stating that it should not be considered only in a socio-political context and that it is a dynamic process.

Teacher identity, which is a dynamic process, is greatly affected by contextual factors (Beauchamp ve Thomas, 2009). Accordingly, teacher identity, which is always open to development, is

Türkçe Öğretmen Adaylarının Meslek Öncesi Kimliklerinin 21. Yüzyıl Becerileri Öz Yeterliğine Etkisinin İncelenmesi

subject to change in the process. At this point, teachers' preservice trainings or their experiences at the faculty of education have a determinant role in identity formation (Arpacı ve Bardakçı, 2015; Hong, 2010).

In the light of 21st century social, economic, political and technological developments, 21st century skills, which include the knowledge, skills and competencies that individuals will need, should be reflected in the educational environment and acquired by students. Wagner (2008) lists 21st century skills defined as survival skills as “critical thinking and problem solving, agility and adaptability, collaboration and leadership, initiative and entrepreneurship, accessing and analyzing information, effective oral and written communication, sense of curiosity and imagination”. OECD (2018) divides them into three subcategories: “transformative competence, new value creation and responsibility”. Within the framework of P21 skills, the skills divided into four subcategories are as follows: “learning and innovation skills, core subjects and 21st century themes, information media and technology skills, life and career skills.” The main purpose of 21st century skills, which are classified in different ways, is to have interdisciplinary knowledge, to design by thinking like people in different disciplines, to solve problems in a practical way or to offer solutions and to manage this process in cases where having knowledge about a field alone is not enough today and in the near future (Cansoy, 2018).

The way to provide 21st century skills to students is possible with teachers who are equipped with these skills and can be a model in the teaching process. It is not a correct method to expect teachers who cannot discover the characteristics of students and who do not have a good command of 21st century skills to teach these skills. In this direction, faculties of education are seen as the responsible institution for training teachers with 21st century skills. It is seen as an important field to examine the effect of pre-occupational identities of digital native (Prensky, 2001) pre-service teachers, who are faced with new technologies in faculties of education and have different thinking and information processing processes than previous generations, on their 21st century skills self-efficacy. When the literature is examined, it is determined that there has been no study in this direction and this study aimed to examine the effect of pre-occupational identities of preservice teachers on their 21st century skills self-efficacy.

Method

In the study, the relational survey model was used to determine the relationship between pre-occupational identities of preservice teachers and their 21st century skills self-efficacy and the extent to which pre-occupational identities could be predictors of 21st century skills self-efficacy. Relational survey models generally examine the relationships between different variables obtained from the same individuals at approximately the same time in order to better analyze more complex factors (Mertens, 2015). Exploratory model is used when the strength of the relationship between two or more variables is desired to be revealed and created through calculating the correlation coefficient between variables in relational scans (Özmen ve Karamustafaoğlu, 2019).

Result and Discussion

The purpose of this study was to examine the effect of preoccupational identities of preservice teachers on their 21st century skills self-efficacy. In line with this purpose, answers were sought to the questions, “Are pre-occupational identities of preservice teachers predictors of their 21st century skills self-efficacy?” and “Do academic achievement averages have a moderating role in the effect of pre-occupational identities of preservice teachers on 21st century skills self-efficacy?”. In this study where relational survey model was used, data were collected from 165 pre-service teachers through 21st Century Skills Efficacy Scale for Preservice Teachers developed by Aygün, Atalay, Kılıç, and Yaşar (2016) and Preprofessional Teacher Identity Scale adapted into Turkish by Arpacı and Bardakçı (2016). In data analysis, path analysis was performed with various variables (class, gender, academic average) using IBM AMOS 20 program. In the study, pre-occupational identities of preservice teachers positively affected their 21st century skills and pre-service teachers with high academic average had high professional identity and 21st century skills self-efficacy or pre-service teachers with low academic average had low preprofessional identity and 21st century skills self-efficacy.